

Coffeeshopbeleid Zwijndrecht

Aan de leden van de raad,

In de raadscarroussel van 13 oktober 2020, waarin ik u geconsulteerd heb over de toekomst van een coffeeshop in Zwijndrecht, heb ik u toegezegd binnen een maand over dit onderwerp bij u terug te komen.

Ik hecht eraan om kort samen te vatten wat ik met u op verschillende momenten heb besproken en vervolgens aan te geven wat mijn planning is t.a.v. de door mij nieuw vast te stellen beleidsregels en verdelingssystematiek.

In de evaluatie van het coffeeshopbeleid (d.d. 28 april 2020), heb ik u meegenomen in de beleidskeuzes anno 2000 en het voortschrijdend inzicht ten aanzien van het coffeeshopbeleid. Tijdens de oriëntatie-avond van 7 mei 2020 heeft u vragen kunnen stellen over het verloop (tot en met afloop) van Xpresso. Daarbij waren enkele externe deskundigen en vertegenwoordigers van Xpresso aanwezig. Inzichten uit deze besprekingen dienden als input voor een daaropvolgende interne oriëntatie-avond op 9 juni 2020.

Op 9 juni jl heb ik u gemotiveerd aangegeven dat mijn voorkeur voor de eerst komende jaren uitgaat naar de nuloptie. Hierbij waren de geconstateerde malversaties bij Xpresso, de moeilijk te controleren bedrijfsvoering van de coffeeshop (vanwege de illegale inkoop) alsmede de toenemende en verzwarende criminaliteit aan de kant van die inkoop, belangrijke argumenten. Tijdens die interne oriëntatie-avond hebben wij gezamenlijk gereflecteerd op de gebeurtenissen en omstandigheden bij Xpresso. Gaandeweg onze bespreking heeft u mij enkele uitgangspunten meegegeven, ter nader onderzoek. Deze uitgangspunten beoogden bij te dragen aan een eventuele 'kleine maar fijne' nieuwe coffeeshop. Het ging daarbij om:

- een beperking van de klantenkring tot de Zwijndrechtse waard;
- verhoging van de leeftijdsgrens naar 21 jaar;
- het omlaag brengen van het THC gehalte van de cannabis;
- het beperken van de omzet van de coffeeshop en inperken van de winstbestemming en
- de legale inkoop van cannabis.

portefeuillehouder: Hein van der Loo
informatie: Ria Kleinveld
telefoon: 078 770 37 11
e-mail: mtc.kleinveld@zwijndrecht.nl
bijlagen: -
ter inzage:

In mijn terugkoppeling per consultatienota d.d. 7 september 2020 heb ik als input voor mijn consultatieronde met uw raad op 13 oktober 2020 geconcludeerd dat de variant 'klein maar fijn' volgens deze uitgangspunten (juridisch) niet haalbaar is. Overigens bleek mij in deze consultatieronde dat ik uw uitgangspunten per abuis als randvoorwaarden had geïnterpreteerd.

Intern en extern geadviseerd, heb ik u op 13 oktober jl nogmaals benadrukt in Zwijndrecht voorlopig geen coffeeshop te willen vergunnen/gedogen. Daarmee heb ik u tevens het standpunt van het college van B&W toegelicht. Een en ander indachtig de toenemende en verzwarende criminaliteit bij de illegale inkoop, de toegankelijkheid van de markt voor cannabisproducten in dichtbijgelegen (grotere) steden, en de zorgwekkende trend van toenemend drugsgebruik en gerelateerde gezondheidsproblemen onder jeugdigen (<18 jarigen); een probleem dat volgens het college om een andere en bredere aanpak vraagt.

U stelde daar terecht de goede ervaringen uit de lange geschiedenis van coffeeshop Xpresso tegenover; het niet-commerciële karakter, de maatschappelijke betrokkenheid van stichting Het Dilemma die Xpresso exploiteerde, de regionale en landelijke bekendheid van dit 'unieke' model coffeeshop dat in het land inmiddels ook navolging had gekregen. Ik heb u daarin bijval getoond. Aanvullend heb ik u gezegd dat het landelijke wietexperiment (gereguleerde inkoop) indertijd een uitgelezen kans bood om een doorstart te maken met Xpresso 2.0. Het college noch uw raad heeft (negatief geadviseerd door de toenmalige directeur van Xpresso) in het voorjaar van 2019 willen opteren voor deelname aan het experiment. Daarna liep alles anders. De directeur van Xpresso werd door de Raad van Toezicht van stichting Het Dilemma op non-actief gesteld. De vergunning en gedoogbeschikking kwamen diens gevolg te vervallen en de coffeeshop ging dicht.

Sommige fracties hebben op 13 oktober jl ook aangegeven signalen te hebben van toegenomen straathandel in cannabisproducten sinds de sluiting van Xpresso. Deze signalen hebben mij bevreemd en werden/worden door politie ook niet onderschreven. Daarbij overigens gezegd dat straatgebruik en -handel ook in Zwijndrecht (helaas) aan de orde zijn. Daarover geen misverstand. Maar de relatie tussen toegenomen straathandel en sluiting van Xpresso kan ik met de mij beschikbare informatie niet onderbouwen.

Uw raad heeft in de raadscarrousel van 13 oktober jl, met inachtneming van mijn schriftelijke en mondelinge toelichting alsmede mijn motivatie voorlopig geen nieuwe coffeeshop in Zwijndrecht te vergunnen/gedogen, met een ruime meerderheid uitgesproken voorstander te zijn van een nieuwe niet-commerciële coffeeshop in Zwijndrecht.

Sinds wij in gesprek zijn over (de toekomst van) de coffeeshop in Zwijndrecht, heb ik u aangegeven uw wensen en aanbevelingen serieus te nemen. Als burgemeester ben ik weliswaar het bestuursorgaan dat betreffende beleidsregels m.b.t. wel/geen coffeeshop vaststelt. In die hoedanigheid handel ik echter niet op eigen houtje. Dat heb ik u meerdere keren toegezegd. Ik heb het college geconsulteerd en diens standpunt ook op eigen titel onderschreven. Tegelijkertijd heb ik uw raad meerdere keren gehoord en zal ik uw kaders ter reflectie meenemen en vertalen in passend beleid.

De komende weken/maanden zal ik nieuwe beleidsregels opstellen, inclusief een verdelingssystematiek die vanwege de 'schaarse vergunning' (1 coffeeshop) van ons wordt verwacht. Daarbij zal ik snelheid maar vooral ook zorgvuldigheid betrachten. Zorgvuldigheid in het formuleren van de inschrijvingscriteria en van de procedure die moet leiden tot de selectie van een nieuwe exploitant. Voorgaande uitgangspunten, die in Zwijndrecht goed gewerkt hebben, zullen als basis dienen. Aanvullend zullen we voortschrijdend inzicht en nieuwe gewenste criteria willen opnemen. Dat kost tijd.

Het betekent dat ik u allereerst vraag om de sinds 15 juni 2020 ingestelde vergunningstop voor het exploiteren van een coffeeshop opnieuw voor een periode van maximaal een half jaar te verlengen. Daarmee heb ik tot uiterlijk medio juni 2021 de tijd om het nieuwe coffeeshopbeleid nader uit te werken, aan te vullen met een verdelingssystematiek, vast te stellen en - recht doende aan vereiste termijnen - te publiceren. Met een vergunningstop wordt voorkomen dat vergunningaanvragen die binnenkomen na 14 december a.s. in behandeling moeten worden genomen. Kortom, we stellen eventuele aanvragen buiten behandeling, totdat ik als burgemeester de nieuwe beleidsregels en bijbehorende verdelingssystematiek heb vastgesteld. Betreffend raadsvoorstel ontvangt u separaat, maar in samenhang met deze brief.

Hoogachtend,

Hein van der Loo
Burgemeester